



GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET ÇALIŞMA GRUBU 9. TOPLANTISI

Gümrük ve Dış Ticaret Çalışma Grubu'nun 9. Toplantısı, 19 Haziran 2025 tarihinde Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda hibrit formatta gerçekleştirilmiştir. Eş Başkanlar ve Sekreteryaya tarafından gerçekleştirilen açılış konuşmalarının akabinde eylemler bazında gelişmeler ele alınmıştır.

10 Numaralı Eylem: Birlik Gümrük Koduna uyum kapsamında Bağlayıcı Menşe Bilgisi ve Bağlayıcı Kıymet Bilgisi verilmesine ilişkin çalışmalara devam edilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından, Bağlayıcı Menşe Bilgisi çerçevesinde özel sektörün bu bilgiye ihtiyaç duymasının sebeplerini ve kapsamını yansıtacak şekilde bir rapor hazırlanıp kendilerine iletilmesinin faydalı olacağı ifade edilmiştir. Bağlayıcı Kıymet Bilgisi konusunda ise detaylı bir çalışma olmadığı, iyi uygulama örneklerini incelemek üzere tecrübe paylaşımı etkinliklerine katılım sağlanmasının yarar sağlayacağı aktarılmıştır.

UTİKAD temsilcisince, Bağlayıcı Menşe Bilgisi konusunda kritik olduğu ve diğer ülkelerin de konuya dair çalışmalar yaptıkları, Bağlayıcı Kıymet Bilgisi kapsamında ise Avrupa Birliği (AB) uygulamalarının Derneklerince takip edildiği belirtilmiştir.

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği temsilcisi tarafından konu özelinde bir alt çalışma grubu kurulabileceği ifade edilmiştir.

11 Numaralı Eylem: Dış ticaret ve gümrük işlemlerine ilişkin düzenlenen belgeler, verilen hizmetlerle ilgili alınan ücretler ve harçlar hakkında Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi ilk eylem planı döneminde yapılan envanter çalışması da dikkate alınarak ilave maliyet unsurlarının azaltılmasına yönelik bir tavsiye kararı ilgili mercilerin dikkatine sunulacaktır.

Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcisi tarafından, süreçte herhangi bir harç alınmadığı bu nedenle eylemin lafzının değiştirilmesine yönelik talepleri olduğu aktarılmıştır.

Sekreteryaya tarafından, işlemler esnasında ortaya çıkan belge ve maliyetlerle ilgili daha önce hazırlanan liste kapsamında ilave çalışmalar yapıldığı ve konu özelinde paydaş görüşlerinin toplandığı, çalışma olgunlaştırılınca Komite üyeleri ile bir araya gelinmek istendiği belirtilmiştir.

12 Numaralı Eylem: Gümrük ve dış ticaret mevzuatının ihlal edilmesine ilişkin cezaların, ekonomik yönden orantılı olmayan bölümleri hakkında özel sektör temsilcilerince yıllık rapor hazırlanacaktır.

Başta TOBB ve UND olmak üzere paydaşlar tarafından kesilen cezaların çok yüksek olduğu ve mağduriyetler yaşandığı konuya ilişkin Bakanlık yetkilileri ile sürekli temasta olduğu vurgulanmıştır.



13 Numaralı Eylem: Sınır kapısında kontrolü yapılması gereken bitkisel ürünlerin ithalatında ön bildirim uygulaması hayata geçirilecektir.

Toplantıya Tarım ve Orman Bakanlığı katılım sağlamamıştır. Eylem Planı'nda söz konusu kurumu ilgilendiren eylemler özelinde ikili bazda görüşmeler gerçekleştirilmesi düşünülmektedir.

14 Numaralı Eylem: Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü kapsamında sınırda öncelikli geçiş uygulaması yakından takip edilerek uygulamanın verimliliği ölçülecek ve sonuçlara göre uygulama yönlendirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü yetkilisi, uygulamanın Kapıkule'de sürdüğünü ve herkesin menfaatinin gözetilerek sürecin yürütüldüğünü dile getirmiştir.

15 Numaralı Eylem: Yetkilendirilmiş yükümlü uygulamasının, sadece gümrük ve dış ticaret mevzuatıyla sınırlı kalmayıp ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuat ve uygulamalarında da yer alabilmesine yönelik çalışma yapılacaktır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü yetkilisi tarafından, yakın zamanda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile çalışma gerçekleştirildiği ve diğer kurumlarla da benzer şekilde ortak zeminde buluşmak üzere görüşmeyi istedikleri belirtilmiştir. Arz zincirinde kontrollerin azaltılması ve personele eğitim verilmesi için çabalarının devam ettiği aktarılmıştır.

16 Numaralı Eylem: İlgili kurumlarca yapılan dış ticaret işlemlerine konu eşyaya ilişkin kontrollerin tüm paydaş kurumlara yaygınlaştırılması, dış ticaret işlemlerinde istenilen ve gümrük beyannamesine eklenmesi gereken izinlerin/onayların Tek Pencere Sistemi başta olmak üzere diğer elektronik sistemlere entegre edilmesine yönelik tespit çalışması yapılarak paydaş kurumlarla koordinasyon sağlanacaktır.

Tek Pencere Sistemine daha fazla belgenin entegre edilmesi yönünde çalışmalara devam edildiği ifade edilmiştir.

Toplantıya Tarım ve Orman Bakanlığı katılım sağlamamıştır. Eylem Planı'nda söz konusu kurumu ilgilendiren eylemler özelinde ikili bazda görüşmeler gerçekleştirilmesi düşünülmektedir.

17 Numaralı Eylem: İthalat vergileri ve harçların dönemsel olarak ödenmesinin tartışılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Gümrükler Genel Müdürlüğünce, ithalat vergi ve harçlarının dönemsel ödenmesi yönünde çalışmaların sürdürüldüğü belirtilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcisi tarafından, peşin tahsilat yapılması nedeniyle dönemsel ödemenin mümkün olmadığı ifade edilerek "harçlar" ibaresinin çıkarılması ve eylemin lafzının değiştirilmesi talep edilmiştir.



18 Numaralı Eylem: İtiraz süreçlerini iyileştirmek amacıyla, idari kararlar da dahil olmak üzere, gümrük işlemlerine ilişkin ticaret erbabı tarafından yapılan itirazlar ile ilgili uygulamada yaşanan sorunlar Ticaret Bakanlığına raporlanacaktır.

TOBB temsilcisi tarafından, eylemin 2025 yılı sonunda bitirilmesi gerektiği bu nedenle çalışmalar arasında ön plana alınmasının faydalı olacağı belirtilmiştir. Konunun genellikle adli makamlara taşınması ve her iki tarafların da mağduriyet yaşamaması nedeniyle, ilerleyen dönemde yapılacak çalışmalara yol gösterici mahiyette bir raporlamanın, paydaşlar marifetiyle Bakanlığa iletilmesinin yarar sağlayacağı belirtilmiştir.

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği ve UTİKAD temsilcilerince konunun önem arz ettiği bu nedenle çalışmaların devam ettirilmesi gerektiği, ayrıca daimi eylem olarak da belirlenebileceği vurgulanmıştır. Çalışmaya dair Derneklerince gerekli katkıyı vermeye hazır oldukları ifade edilmiştir.

Sekretarya tarafından, süreçte yaşanan sıkıntıların giderilmesi amacıyla ilgili tarafların bir araya getirilmek istendiği hatırlatılmıştır.

19 Numaralı Eylem: Başta işlem hacmi yüksek sınır kapıları olmak üzere gümrük idareleri dışında kalan gümrük işlemlerinden sorumlu kamu kurum ve kuruluşlarının 7/24 esasına göre çalışmaları takip edilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü temsilcisi, kapılarda halen personel eksiklikleri olduğunu teyit ettiklerini ve pasaport polisi, sayman, mutemet, inspektör ve ziraat mühendisi kadrolarında açıklar olduğunu hatırlatmıştır.

20 Numaralı Eylem: Yurt dışından gelip yurt dışına giden transit yüklerde gümrüğe sunulan beyanlarda basitleştirme yapılacaktır.

Konuya dair bir gelişme bulunmamaktadır.

21 Numaralı Eylem: Özet Beyan ve e-Manifestolar için ödenen Damga Vergilerinin düşün yöntemiyle tahsil edilmesi hususu mevzuat, muhasebat ve beyan kodları boyutuyla değerlendirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğünce, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile eyleme ilişkin ortak çalışmaların sürdürüldüğü ifade edilmiştir.

22 Numaralı Eylem: Gemilerden kaynaklanan kirliliğin önlenmesinde, gemilerin grostonuna (GT) göre verilen idari para cezaları ticari etkileri bağlamında irdelenerek bu konudaki ölçütler konuyla ilgili uluslararası düzenlemelerle uyumlu olacak şekilde ele alınacaktır.

Toplantıya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkililerince katılım sağlanmamıştır.



23 Numaralı Eylem: Gümrük işlemlerinde kullanılan programlar, kullanıcı dostu, kapsamlı, bütünleşik ve kesintisiz bir sistem oluşturulması amacı doğrultusunda tek bir platform altında birleştirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü temsilcisi tarafından BİLGE Gümrük Platformu için çalışmalar sürdürüldüğü, NCTS Faz-5, e-portal, transit araç takip programının devreye alındığı belirtilmiştir.

24 Numaralı Eylem: Uzlaşma başvurularının elektronik ortamda yapılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından süreçlerin BİLGE Gümrük Platformu kapsamında değerlendirildiği ifade edilmiştir.

25 Numaralı Eylem: Gümrük idaresine sunulan dilekçelerin elektronik ortamda kayıt ve takibine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü temsilcisi, yeni platform çalışmaları çerçevesinde elektronik dilekçe konusunun da ele alınacağı belirtilmiştir.

26 Numaralı Eylem: Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü kapsamında sağlanan kolaylıkların uluslararası uygulamalar da incelenerek genişletilmesine yönelik aşağıdaki hususları da içerecek şekilde çalışmalar yapılacaktır.

-Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü kapsamında ihtisas gümrüğü uygulamalarının incelenmesi: Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından, ayakkabı ve otomotiv özelinde taleplerin alındığı ifade edilmiştir. Beyannamelerin ne kadarının YYS firmalarınca düzenlendiği ve ne kadarının yeşil hatta yönlendirildiği hakkında çalışma yapıldığı aktarılmıştır.

-Yetkilendirilmiş Yükümlü Karşılıklı Tanıma Anlaşmalarına yönelik ülke stratejisi belirlenmesi: Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği temsilcisi, Karşılık Tanıma Anlaşmaları'nın yapılmasını teminen mevcut durumu ve atılacak adımları içerek şekilde bir rehber hazırlık süreci içinde olduğu ifade edilmiştir. AB ile metin müzakeresinin tamamlandığı, Birleşik Krallık ile olan müzakerelerde son aşamaya gelindiği ve kısa sürede bitirilebileceği, Rusya ve Kazakistan ile sürecin devam ettiği ve yeni taleplerin alındığı belirtilmiştir.

-Ticaret/Sanayi Odalarında YYS tanıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi: Başta Orta Anadolu İhracatçılar Birliğinin yoğun desteği olmak üzere tanıtım faaliyetlerinin sürdürüldüğü ifade edilmiştir.

-Yetkilendirilmiş Yükümlü İzinlerinin Askıya Alınması konusunda Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği kapsamında verilen izinlerin ve kolaylaştırmaların askıya alınmasına ilişkin sebeplerin ve sürecin gözden geçirilmesi: Konu hakkında görüşlerin toplandığı ve Yönetmelik taslağının hazırlandığı, süreçte DGÖ SAFE standartlarının gözetildiği Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından vurgulanmıştır.



-Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü sahibi firmaların, götürü teminat kullanım alanlarının gözden geçirilmesi: Aynı teminat verilebilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığı ile görüşmeler gerçekleştirildiği ayrıca götürü teminat kullanılmasına yönelik ilgili kurumlar ile temas kurulduğu ve taleplerin iletildiği bununla beraber söz konusu kurumdan alınan görüşlerin olumsuz yönde olduğu Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından dile getirilmiştir.

27 Numaralı Eylem: Demiryolu ile gerçekleştirilen işlemlerin tek bir çatı altında ve elektronik ortamda yapılmasını sağlayacak Demiryolu Tek Pencere projesi hayata geçirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü yetkilisince, Demiryolu Tek Pencere projesine ilişkin analiz çalışmalarının devam ettiği ve Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilileriyle yapılacak toplantıda konunun ele alınacak başlıklar arasında olduğu aktarılmıştır.

28 Numaralı Eylem: GET-APP uygulamasının ihtiyaçlar gözetilerek güncellenmesi ve mobil uygulamanın geliştirilmesi sağlanacaktır.

Gümrükler Genel Müdürlüğünce, yükümlülerin Basitleştirilmiş Gümrük Beyannamesi (BGB) kapsamındaki verilerini Bakanlığımız GET-APP programı üzerinden haftalık olarak sorgulayabilmesine imkan sağlandığı belirtilmiştir. Diğer taraftan, BGB ve Detaylı Beyan kapsamı e-ihracat verilerinin aylık ve yıllık olarak GET-APP programı üzerinden sorgulanabilmesine yönelik teknik çalışmaların devam ettiği vurgulanmıştır.

29 Numaralı Eylem: Birlik Gümrük Kodu revizyonuna ilişkin süreç takip edilerek değişiklikler izlenecektir.

UTİKAD temsilcisi tarafından uluslararası toplantılarda İlave Gümrük Vergisi'nin, Birlik Gümrük Koduna aykırı olduğuna dair eleştiriler alındığı dile getirilmiş, AB'nin yaptığı Serbest Ticaret Anlaşmalarının ülkemize zarar verdiği, konunun kritik bir hal aldığı ifade edilmiştir.

30 Numaralı Eylem: Havalimanlarındaki ardiye ücretlerine ilişkin düzenleme gözden geçirilecektir.

Eyleme ilişkin bir gelişme yaşanmamıştır.

31 Numaralı Eylem: Gümrük beyannamesi ekinde yer alan ve damga vergisi ödenmesini gerektiren belgeler için damga vergisinin kâğıt bazında alt kodlarıyla tescil aşamasında ödenmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Eyleme ilişkin bir gelişme yaşanmamıştır.

32 Numaralı Eylem: İhracatta düzenlenen menşe ve dolaşım belgelerinin tüm gümrük süreçlerinde elektronik olarak düzenlenmesine ilişkin ihtiyaç duyulan alanlarda çalışmalar yürütülecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğünce, yazılımsal kısımda detaylı bir çalışma yapılmaya devam edildiği aktarılmıştır.



33 Numaralı Eylem: Ürün Güvenliği ve Denetimi 2023/5 sayılı Tebliğ Ek-7’de yer alan 44.15 GTİP’li ahşap paletler için eşya yüklü olarak, eşya ile birlikte gelen yük altı paletlerle ilgili Tebliğ konusunda Tarım ve Orman Bakanlığının hassasiyetlerini de dikkate alarak kontrol yöntemleri araştırılacaktır.

Konu özelinde, Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü Bitki Sağlığı ve Karantina Daire Başkanlığının yetkili olduğu belirtilmiş olup konuya ilişkin bilgilendirmede bulunacak herhangi bir katılımcı toplantıda yer almamıştır.

34 Numaralı Eylem: Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında ithal edilen bir ürünle ilgili eşyanın ismi, tipi, işlevi ile ilgili herhangi bir değişiklik olmadığı halde beyan edilen GTİP’in yanlış olması durumunda yapılan uygulama gözden geçirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü temsilcisince, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tek Pencere Sistemi üzerinden veri paylaşımı yapıldığı, tescil sonrasında GTİP değişikliği gerekiyorsa bunun yükümlülere ve ilgili kurumlara bildirildiği, beyanname kapansın ya da kapanmasın sürecin ilerletilebildiği ifade edilmiştir.

UTİKAD temsilcisince Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı nezdinde yürütülen süreçlerin hızlandırılmasına ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır.

35 Numaralı Eylem: Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemini düzenleyen Gümrük Genel Tebliği sadeleştirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü temsilcisi tarafından, süreçte aranan tüm belgelerin elektronik ortama taşınmak istendiği ve en son vekaletnamelerin sisteme aktarıldığı, Tebliğ’de de gerekli çalışmaların yapılacağı vurgulanmıştır. Gümrük Müşavir Yardımcısı ve diğer kişilerin Yükümlü Kayıt ve Takip Sisteminde artık yer almayacağı hatırlatılmıştır.

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğince, yetkisiz iş takibi yapıldığı, bunun önlenmesini teminen önlemler alınması gerektiği ifade edilmiştir.

36 Numaralı Eylem: Deniz yolu ile yapılan taşımalarda konteynerle taşınan eşya haricinde (dökme eşya dahil) varış öncesi gümrükleme uygulamasına dahil edilebilecek eşya listesi tespit edilecektir.

Eylemin tamamlanması için çalışmalar gerçekleştirildiği, eşya gruplarının takip edildiği ve uygulamaya dahil edilebilecek eşya listesinin genişletileceği ifade edilmiştir.

37 Numaralı Eylem: Dış ticaret terimlerine ilişkin kapsamlı bir dijital sözlük oluşturularak Komite internet sitesinde ticaret erbabıyla paylaşılacaktır.

UTİKAD tarafından hazırlanan sözlük kullanıma açılmış ve eylem tamamlanmıştır.